

DELIMITĂRI CONCEPTUALE ALE SPĂLĂRII BANILOR ÎN REGLEMENTĂRILE NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

Asist. univ. drd. Șoș Ana Alina
Universitatea „Danubius” din Galați

Abstract: *The paper „Conceptual Delimitations Concerning Money Laundering in National and International Regulations” made a study of money laundering problems from the legislations of different states in matters of the prevention and fighting against this phenomenon point of view.*

The internalization of the economic offences made it possible to obtain new valences of the money laundering phenomenon, this becoming a global menace which exceed the national borders.

În ultimele decenii atât statele dezvoltate cât și cele în curs de dezvoltare au acordat o atenție deosebită fenomenului de spălare a banilor, acesta devenind un subiect foarte important pentru societate.¹

Istoria a demonstrat în repetate rânduri că stabilitatea politică, democrația și piețele libere depind de sisteme financiare și comerciale solvabile, stabile și oneste. Structurile criminale sunt determinate să utilizeze toate mijloacele existente pentru a distruge sistemele comerciale ce constituie baza comerțului legitim².

Pe măsura dezvoltării capacității economice a crimei organizate are loc corupția instituțiilor democratice și subminarea antreprenoriatului. Spălarea banilor se consideră la etapa actuală ca o dilemă în afaceri cu toate formele de crimă organizată internațională, deoarece acumulările financiare înseamnă putere.

Pentru înțelegerea esenței procesului de legalizare și a pericolului social este necesar de a desfășura noțiunea de spălare a banilor „murdari”, formată în practica internațională, dreptul penal internațional și în teoria dreptului penal al României, precum și a altor țări.

Doar studierea sub toate aspectele a procesului menționat va permite de a aprecia, în măsură egală, nivelul social periculos al acțiunii ilicite date.

Interesul privind problema spălării banilor a apărut demult și a început o dată cu răspândirea la nivel înalt a substanțelor narcotice.

În acest context, în luna iulie 1989, la Paris, șefii de state ai celor șapte țări puternic industrializate și președintele Comisiei Comunității Europene, au convenit înființarea **Grupului Operativ de Acțiune Financiară** (F.A.T.F.)³ sub președinția Franței cu scopul de a declanșa lupta comună împotriva spălării banilor. Alături de participanții la această întrunire la înalt nivel (SUA, Japonia, Germania, Franța, Marea Britanie, Italia, Canada și Comisia Comunității Europene), alte opt țări (Suedia, Olanda, Belgia, Luxemburg, Elveția, Austria, Spania și Australia) au aderat la Grupul Operativ de Acțiune Financiară, în intenția de a-și lărgi experiența și a putea fi exprimate punctele de vedere și concluziile desprinse din lupta împotriva spălării banilor, la nivel național și internațional.

În perioada 1990-1998 grupul a desfășurat multiple acțiuni de analiză, toate fiind menite să fundamenteze un sistem unitar pentru prevenirea folosirii mecanismelor financiare naționale și internaționale în scopul spălării banilor. Acest demers al comunității internaționale este motivat de

¹ Gilmore, William C., *Dirty Money: the Evolution of Money Laundering Countermeasures*, Council of Europe Publishing, 1999, p.121.

² Baker, Raymond, Dawson, Brionne, *Dirty Money and Its Global Effects*, International Policy Report, Center for International Report, USA, 2003, p. 3.

³ Schott, Paul Allan, *Reference Guide to Anti- Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism*, The World Bank, Washington, 2006, p. 47.

faptul că, într-o frecvență tot mai mare, instituțiile financiare și de credit sunt folosite pentru spălarea profiturilor rezultate din activități criminale. Se apreciază că prin astfel de operațiuni este afectată stabilitatea structurilor financiare care, astfel, pierd creditul publicului, înregistrându-se prejudicii importante instituțiilor economico-financiare.

Inițiativa creării Grupului Operativ de Acțiune Financiară evidențiază preocuparea constantă a organismelor internaționale pentru întărirea și diversificarea acțiunilor comune ale tuturor statelor, în așa fel încât nici un centru financiar să nu fie omis din strategia comună de luptă contra spălării banilor.

Punctul de referință în procesul de reglementare pe plan internațional a concepției de luptă contra traficului ilegal de stupefiante și, implicit, a spălării banilor proveniți din activități criminale, îl constituie **Convenția Organizației Națiunilor Unite (ONU) contra traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope, adoptată la 20 decembrie 1988 la Viena**⁴, la care este parte și România⁵, care a definit pentru prima dată termenul de spălare a banilor drept „...preocuparea de a disimula proveniența, natura, dispoziția, mișcarea sau proprietarul fondurilor provenite din trafic ilicit de stupefiante, închizând mișcarea sau convertibilitatea prin procedee electronice de transmitere, cu scopul de a da acestor fonduri aspectul că sunt rezultate din activități legale”.

Preocuparea ONU pentru edificarea strategiei internaționale de combatere a traficului și consumului ilicit de droguri și implicit de acțiuni contra spălării banilor, a fost determinată de amploarea fără precedent pe care o cunoaște în prezent acest fenomen pe plan mondial.

Reglementările Convenției ONU de la Viena legate de spălarea banilor conțin două lacune. În primul rând, este limitat cercul acțiunilor ilicite utilizate pentru spălarea banilor și, în al doilea rând, este evidentă prea multă exemplificare a înțeleșului de „legalizare”.

Spălarea banilor este definită pe plan internațional ca fiind „preocuparea de a disimula proveniența, natura, dispoziția, mișcarea sau proprietarul fondurilor provenite din trafic ilicit de stupefiante, incluzând mișcarea sa convertibilitatea prin procedee electronice de transmitere, cu scopul de a da acestor fonduri aspectul ca sunt rezultate din activități legale”⁶.

Potrivit terminologiei legale, persoanele juridice sau fizice care intră sub incidența legii sunt: băncile, sucursalele băncilor străine, instituțiile de credit, instituțiile financiare, societățile de asigurări și reasigurări, agenții economici care desfășoară activități de jocuri de noroc ori de amanet, persoanele fizice sau juridice care acordă asistență de specialitate juridică, notarială, contabilă, financiar - bancară⁷.

Mai târziu, **Convenția încheiată la Strasbourg privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională** din 08.11.1990⁸ a lărgit considerabil numărul acțiunilor care constituie spălare de bani.

În conformitate cu articolul 6 al Convenției de la Strasbourg „Infracțiuni de spălare”, fiecare Parte adoptă măsuri legislative și altele, considerate necesare pentru a conferi caracterul de infracțiune penală conform dreptului intern, următoarelor fapte, atunci când sunt comise cu intenție:

a) transformarea sau transferul bunurilor de către o persoană care cunoaște că bunurile constituie venituri provenite din activitatea infracțională, în scopul de a ascunde sau de a deghiza originea ilicită a bunurilor sau de a ajuta persoanele implicate în comiterea infracțiunii principale de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acte;

b) disimularea sau ascunderea naturii, originii, amplasării, dispunerii, mișcării ori a proprietății reale a bunurilor sau a drepturilor relative la acestea despre care autorul știe că aceste bunuri constituie produse și, sub rezerva principiilor sale constituționale și a conceptelor fundamentale ale sistemului său juridic;

⁴ Deschisă pentru semnare la 20 decembrie 1988 în cadrul celei de-a șasea ședințe plenare a Conferinței ONU de la Viena privind substanțele psihotrope.

⁵ România a aderat la Convenție prin Legea nr. 118 din 15 decembrie 1992, publicată în „Monitorul Oficial al României”, partea I, nr. 341 din 30 decembrie 1992.

⁶ Convenția ONU contra traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope, adoptată la 20 decembrie 1988 la Viena.

⁷ Stroe, Geo, *Dreptul penal al afacerilor pe înțeleșul tuturor sau cum să conduci afaceri fără să-ți pierzi libertatea sau averea*, București, Editura DACOROMÂNĂ, 2004, p. 305.

⁸ Ratificată de România prin Legea nr. 263 din 15 mai 2002, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 353/ 28 mai 2002.

c) achiziționarea, deținerea sau folosirea bunurilor despre care cel care le achiziționează, le deține sau le folosește știe, în momentul dobândirii lor, că acestea constituie produse;

d) participarea la una dintre infracțiunile stabilite conform prezentului articol sau la orice formă de asociere, înțelegere, orice tentativă ori complicitate prin oferirea unei asistențe, unui ajutor sau sfaturi în vederea comiterii sale⁹.

Consiliul Comunității Europene, în **Directiva nr. 91/308 din 10 iunie 1991**, referitoare la prevenirea utilizării sistemului financiar pentru spălarea banilor, definește mai complet și mai realist noțiunea de spălare a banilor¹⁰. Totodată, alăturat Convenției de la Strasbourg, ea reglementează prevederi potrivit cărora statele, sub rezerva principiilor constituționale și a conceptelor fundamentale ale sistemului lor juridic.

Potrivit acestei directive „spălarea banilor” înseamnă următoarea acțiune, atunci când este săvârșită cu intenție:

- conversia sau transferul proprietății, știind că acea proprietate rezultă dintr-o activitate infracțională sau dintr-un act de participare la o asemenea activitate, în scopul anulării sau acoperirii originii ilicite a proprietății sau a sprijini oricărei persoane implicate în săvârșirea unei asemenea activități pentru a o feri de consecințele legale ale acțiunii sale;

- anularea sau acoperirea adevăratei naturi, surse, localizări, mișcări a drepturilor legate de acestea, posesiei proprietății, știind că o asemenea proprietate rezultă din activitatea infracțională sau dintr-un act de participare la o asemenea activitate;

- achiziționarea, posesia sau folosirea proprietății, știind că, la data primirii, o asemenea proprietate a rezultat dintr-o activitate infracțională sau dintr-un act de participare la o asemenea activitate;

- participarea, asocierea în vederea săvârșirii, încercarea de a săvârși, a ajuta, a facilita sau a îndemna la săvârșirea unora din activitățile menționate în paragrafele de mai sus.¹¹

În completarea acestei definiții, este utilă, pentru o imagine corectă, prezentarea înțelesului unor termeni.

Astfel, noțiunea de „*proprietate*” sau „*avere*” înseamnă bunuri de orice fel, corporale sau necorporale, mobile sau imobile, fungibile sau nefungibile, documente sau titluri de valoare¹².

Termenul de „*activitate criminală*” reflectă acele fapte incriminate în textul Convenției de la Viena din anul 1988, referindu-se în special la următoarele:

- producția, fabricația, extracția, prepararea, oferta, punerea în vânzare, distribuirea, vânzarea, livrarea în orice condiții, expedierea în tranzit, transportul, importul sau exportul oricărui stupefiant sau oricărei substanțe psihotrope, încălcându-se dispozițiile Convențiilor din 1961 și 1971;

- cultivarea de canabis în scopul producerii de stupefiante, încălcându-se dispozițiile Convenției din 1961, inclusiv cum apare ea modificată ulterior;

- deținerea sau cumpărarea oricărui stupefiant sau substanțe psihotrope în scopul uneia dintre activitățile enumerate la punctul 1;

- fabricarea, transportul sau distribuirea de echipament material sau substanțe înscrise în tabelul I sau tabelul II despre care cel ce se ocupă de aceste activități știe că trebuie utilizate în, sau pentru cultura, producția sau fabricarea ilicită de stupefiante sau substanțe psihotrope și, prin urmare, orice altă activitate criminală indicată ca atare în prevederile acestei Directive de către fiecare stat membru.

Definind mai complet atât termenul de spălare a banilor, cât și concepția de control asupra acestui fenomen, **Directiva Consiliului Comunității Europene** evidențiază în mod pregnant următoarele aspecte pe care le recomandă a fi studiate prioritar de către țările din Europa Centrală și Răsăriteană:

⁹ Dariescu, Nadia Cerasela, *Implementarea prevederilor Convenției europene asupra spălării de bani, depistării, sechestrării și confiscării beneficiilor din infracțiuni (încheiată la Strasbourg pe data de 8 noiembrie 1990)*, Pandectele Române – Repertoriu de jurisprudență, doctrină și legislație, Editura Wolters Kluwer, 2007, p. 390.

¹⁰ Voicu, Costică, *Spălarea banilor murdari*, București, Editura Sylvi, 1999, p. 23.

¹¹ Articolul 1 - Directiva Consiliului Comunității Europene cu privire la prevenirea folosirii sistemului financiar în scopul spălării banilor (nr. 91/308 din 10 iunie 1991).

¹² Voicu, Costică, *op. cit.*, p. 26.

- pentru a ușura activitățile lor criminale, spălătorii de bani încearcă să profite de libertatea mișcării capitalului și de accesul facil la serviciile structurilor financiare naționale și internaționale;
- procesul de spălare a banilor determină extinderea crimei organizate, în general, și a traficului de droguri, în special;
- abordarea penală nu trebuie să fie singura cale de combatere a procesului de spălare a banilor, deoarece sistemul financiar poate juca un rol activ în această schiță de strategie care reclamă o reală coordonare și cooperare internațională. Măsurile adoptate exclusiv pe plan național, fără racordarea acestora la reglementarea internațională, ar avea efecte foarte limitate;
- interzicerea activităților de spălare a banilor prin legislația tuturor statelor este o condiție absolut necesară pentru combaterea acestui fenomen;
- instituțiile financiare și de credit trebuie să examineze cu atenție deosebită orice tranzacție pe care o consideră a fi, prin natura sa, în legătură cu fenomenul de spălare a banilor, asigurând, în același timp, integritatea sistemului financiar. În acest sens, se recomandă ca instituțiile financiare și de credit să păstreze pe o perioadă de cel puțin cinci ani referințele și copiile documentelor de identificare cerute, precum și dovezi sau dosare ajutoare ce cuprind acte referitoare la tranzacții admise în acțiunile judiciare în cadrul legislației naționale, astfel ca acestea să poată fi folosite drept probe în orice anchetă privind fenomenul de spălare a banilor;
- prevenirea folosirii sistemului financiar în procesul de spălare a banilor este o sarcină care nu poate fi realizată de autoritățile responsabile pentru combaterea acestui fenomen, fără cooperarea instituțiilor financiare și de credit, angajații și conducătorii lor, de la răspunderea pentru încălcarea restricțiilor privind divulgarea informațiilor.

Se remarcă faptul că structurile financiare și de credit internaționale sunt acum ocolite de spălătorii de bani, aceștia cunoscând aproape cert, măsurile inițiate pe plan internațional. Pentru a susține o asemenea afirmație este suficientă doar simpla relevare a situației, deloc întâmplătoare, când, în unele țări, banii rezultați din comercializarea drogurilor sunt folosiți pentru achiziționarea de jetoane la jocurile de noroc din cazinouri.

Este de menționat că în toate aceste acorduri și convenții sunt prevăzute și schimburi de informații referitoare la sistemele de reciclare și transferare a profiturilor rezultate din traficul ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope, precum și din delicturile conexe.

În majoritatea statelor spălarea banilor constituie infracțiune, existând legi speciale care reglementează expres aspectele problemei date și care constituie un fundament al măsurilor legale în lupta cu spălarea banilor.

Astfel, în SUA legislația actuală privind combaterea spălării banilor, există la nivelul întregii federații și la nivelul fiecărui stat membru al federației¹³. La baza legislației federale se află Legea cu privire la secretul bancar din 1970¹⁴ și Legea despre controlul asupra spălării banilor din 1986.

Conform Legii Federale pentru controlul spălării banilor din 1986, în S.U.A., o persoană este vinovată de această infracțiune dacă desfășoară în mod conștient tranzacții care implică rezultatele obținute din activități ilegale, în scopul promovării acestora sau mișcării lor¹⁵.

În ceea ce privește dreptul penal material, spălarea banilor este prevăzută ca infracțiune în art.1956 al culegerii de legi¹⁶.

Potrivit altei definiții ce aparține Biroului Federal de Investigații al S.U.A. (F.B.I.)¹⁷, spălarea banilor înseamnă activitatea de convertire a banilor rezultați din activități ilegale, așa cum ar fi traficul de droguri, în venituri care par legitime și a căror sursă nu mai poate fi precizată ca fiind activitățile ilegale.

¹³ Hopton, Doug, *Money Laundering: A Concise Guide for All Business*, Gower Publishing, p. 29

¹⁴ Klein, Lilian B., *Bank Secrecy Act: Background, Statute, and Interpretation*, Nova Science Publishers, 2007, p. 18.

¹⁵ Engel, Barry S., *Asset Protection Planning Guide*, CCH Incorporated Chicago, 2005, p. 332.

¹⁶ Mitsilegas, Valasmis, *Money Laundering Counter-Measures in the European Union*, Kluwer Law International, 2003, p. 39.

¹⁷ Departamentul de Justiție al Statelor Unite, Biroul Federal de Investigație, *Materiale de curs pentru Poliția Română* iulie 2002, Washington, D.C. 20535.

Referitor la legislația Europei Continentale care reglementează fenomenul dat, aceasta s-a elaborat în mare parte sub influența politicii de spălare a banilor în context cu specificul sistemelor de drept romano-germanic.

Codul penal al **Belgiei** incriminează spălarea banilor în art 505.

Potrivit acestui articol spălarea banilor acoperă faptele care decurg sau au legătură cu terorismul, criminalitatea organizată, traficul de droguri, traficul ilicit de arme sau de alte bunuri, traficul în materia muncii clandestine, traficul de ființe umane, prostituția, utilizarea ilegală de hormoni pe animale, traficul ilegal de organe sau țesuturi umane, fraude care prejudiciază interesul financiar al Uniunii Europene, corupția oficialilor, investițiile ilegale, escrocheria, luarea de ostatici, furtul prin violență și amenințările și falimentarea frauduloasă.

Pedepsele prevăzute pentru aceste fapte, potrivit art. 505 al Codului penal, inclusiv pentru deținerea bunurilor furate, sunt de la 15 zile la 5 ani de închisoare și / sau de la 65 la 2,500 Euro¹⁸.

Legea specială care reglementează „Spălarea banilor” de la 11 ianuarie 1993 include terorismul, crima organizată, traficul de stupefiante, traficul de ființe umane, prostituția, coruperea, luarea de ostatici, falimentul fals.

Art. 301 Cod Penal al **Spaniei** atribuie „Spălarea banilor” la infracțiunile de mituire. Se includ toate infracțiunile care prevăd pedeapsa penală cu închisoare pe o durată mai mare de 3 ani¹⁹.

În accepțiunea Codului penal al Spaniei spălarea banilor constă în achiziționarea, posesia sau transferul proprietății, cunoscând faptul că respectiva proprietate provine din săvârșirea unei infracțiuni sau săvârșirea oricărui act în vederea ascunderii originii sale ilicite sau sprijinirea unei persoane care a participat la săvârșirea unei fapte penale în vederea înlăturării consecințelor penale ale actelor sale.

În **Spania**, spălarea banilor este incriminată în baza prevederilor Convențiilor de la Viena și Palermo²⁰, deși toate prevederile relevante înscrise în aceste Convenții nu par a fi incluse în prevederile art. 301 din Codul penal al Spaniei. Astfel, observăm faptul că textul articolului menționat nu face referire la faptul că și posesia sau folosința care decurg din infracțiuni constituie de asemenea spălare de bani și nici nu este prevăzută ca o alternativă pentru acoperirea posesiei sau folosinței, o listă deschisă a căilor de folosire a câștigurilor rezultate din infracțiune care ar putea acoperi posesia sau uzul astfel cum este recomandat de către cele două convenții. Totuși, Curtea Supremă din Spania a sugerat faptul că art. 301 al Codului penal, poate, în practică, să primească o interpretare extinsă având în vedere acțiunile pe care făptuitorul trebuie să le săvârșească în privința profitului.

Codul penal al Spaniei prevede că oricine comite o faptă împotriva proprietății cu scopul de a obține pentru grupuri armate, grupuri organizate și grupuri teroriste trebuie să fie pedepsit cu o pedeapsă la un nivel imediat superior celei prescrise pentru fapta săvârșită.²¹

În legislația penală **italiană**, există trei incriminări prevăzute în Codul penal italian care precizează activitățile de spălare a banilor.

Prima incriminare, prevăzută de art. 648 din Codul penal italian, aceasta prevăzând că persoana care achiziționează, primește sau ascunde bani sau alte bunuri rezultate din săvârșirea unei fapte penale sau care au legătură cu asemenea fapte, în scopul de a obține un folos pentru sine sau pentru altul va fi trasă la răspundere penală.

A doua incriminare se referă la reciclarea profitului sau câștigului rezultat în urma infracțiunii și se regăsește în art. 648 – bis 11 a Codului penal italian. Acest articol prevede: sprijinul în cazul complicității la infracțiune, oricine înlocuiește sau transferă bani, bunuri sau alte beneficii, cu intenție sau săvârșește alte acte în legătură cu acestea (bani, bunuri, sau alte beneficii) în scopul de a obstrucționa identificarea provenienței lor criminale, va fi supus pedepsei.

¹⁸ Vettori, Barbara, *Tough on Criminal Wealth – Exploring the Practice of Proceeds from Crime Confiscation in UE*, Springer, 2006, p. 45.

¹⁹ Ripolles, Diez, “*Blanqueo de Capitales procedentes del tráfico de drogas. La recepción de la legislación internacional en el ordenamiento penal español*”, in *Actualidad Penal*, No. 32, of September 11, 1994, p. 603.

²⁰ Cordero, Isidro Blanco, “*El delito de Blanqueo de Capitales*,” Editura Aranzadi, 1997, p. 171.

²¹ Faraldo, Cabana Patricia. *Legal professionals and money laundering in Spain*, The Journal of Money Laundering Control, Editura Emerald Group Publishing Limited, vol. nr. 10, 2007, pp. 318 – 336.

A treia incriminare referitoare la spălarea banilor este regăsită în art. 648 – ter 12 a Codului penal, articol intitulat „investirea banilor, bunurilor sau a altor foloase a căror proveniență este ilegală”.

Acest articol incriminează investirea banilor, bunurilor sau a altor foloase rezultate dintr-o infracțiune în orice activitate economică sau financiară

Pentru ambele infracțiuni pedeapsa este închisoarea de la 4 la 12 ani și amendă de la 2 la 30 milioane lire.

Marea Britanie a incriminat ca infracțiuni numai câteva din categoriile de fapte ce țin de spălarea banilor murdari. Astfel, conform legii privind infracțiunile în domeniul traficului de droguri, din 1986, secțiunea 24, este ilegală sprijinirea unei persoane pentru a reține sau beneficia de profiturile realizate din traficul cu droguri, prin ascunderea, scoaterea în afara zonei jurisdicționale sau transferul către terți. Este infracțiune de spălare a banilor și dacă o persoană cunoaște sau suspectează pe cineva care desfășoară, sau a desfășurat activități în domeniul traficului de droguri ori a beneficiat de pe urma acestei „afaceri” și nu sesizează organele judiciare.

Raportul anual întocmit de Comitetul Selectiv de Experți în evaluarea măsurilor împotriva spălării banilor al Consiliului Europei la Bruxelles 1999, reține că, în **România**, un factor de risc în intermedierea acțiunilor de spălare a banilor îl reprezintă sistemul bancar, companiile de brocheri și de asigurări.

Alte organisme internaționale au subliniat același aspect, relevând că legislația permisivă adoptată în unele state, permite organizațiilor criminale să înființeze bănci private mici prin intermediul cărora să spele fondurile ilicite.²²

Până în anul 1999 **România** nu adoptase o legislație împotriva spălării banilor, însă necesitatea de a se alinia la standardele Uniunii Europene și cerințele inerente procesului de aderare, a determinat autoritatea legislativă să adopte numeroase acte normative, astfel²³:

- **Legea 21/1999**²⁴ a fost inițiată în anul 1995 de una din marile bănci ale României, „Bancorex” și a fost gândită ca modalitate de protejare a sistemului financiar-bancar, fără a se preocupa de celelalte modalități de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor.

După dezbaterile din comisiile juridice ale Parlamentului și în plenul camerelor, au fost aduse numeroase amendamente proiectului astfel că, la votul final, legea se prezenta ca un instrument care avea nu numai funcția de a proteja sistemul financiar-bancar, ci și pe aceea de a conduce la depistarea și confiscarea oricăror produse ale activităților criminale destinate reciclării²⁵.

Această lege conținea numeroase aspecte de noutate în legislația românească, respective: definirea infracțiunii de spălare a banilor, obligația instituită în sarcina instituțiilor de credit și financiare de a identifica clienții atunci când intră în relații sau conduc tranzacții suspecte sau cele al căror cuantum depășea 10.000 euro, măsuri speciale de confiscare și înființarea **Oficiului Național pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor**, confiscarea specială a bunurilor care formează obiectul infracțiunii, enumerarea infracțiunilor generatoare de bani murdari – trafic de stupefiante, trafic de armament, nerespectarea regimului materialelor nucleare sau al altor materiale radioactive, falsificarea de monedă sau alte valori.

Ulterior s-a constat faptul că structura juridică în ansamblu conține multe ambiguități și incompatibilități cu cerințele Uniunii Europene, atât sub aspectul definirii infracțiunii de spălare de bani, dar și al numărului restrâns de persoane și instituții, pentru care, potrivit art. 8 din lege se instituie obligația raportării²⁶.

Astfel, față de criticile aduse legii, România, care acceptase integral aquis-ul comunitar, a elaborat **Legea nr. 656/2002**²⁷ pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, modificată și completată de Legea nr. 230/2005 privind prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și

²² Forumul Internațional, New York, 3 ianuarie – 4 februarie 2002.

²³ Oroveanu - Hanțiu, Adi, *Coordonarea internațională a investigațiilor împotriva spălării banilor*, Pandectele Române, Editura Wolters Kluwer, 2007, p. 314.

²⁴ Publicată în M. Of. nr. 18/21.01.1999.

²⁵ Mocuța, Gheorghe, *Considerații asupra proiectului de lege pentru prevenirea și sancționarea folosirii aparatului financiar-bancar în scopul spălării banilor murdari*, Revista Dreptul nr. 11/1998, p 74.

²⁶ Oroveanu – Hanțiu, Adi, *op. cit.*, p. 315.

²⁷ Publicată în M. Of. nr. 904 din 12. 12. 2002.

instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a actelor de terorism, noua abordare înlăturând deficiențele ulterioare.

Noul **Cod penal al României**²⁸ a incriminat infracțiunea de spălare a banilor în art. 268. Incriminarea spălării banilor este nouă, fără corespondent în legea penală anterioară (textele reproduc prevederile art. 23 al Legii nr. 656/2002).²⁹

Infracțiunea de spălare a banilor este incriminată, în legislația din România și prin **Legea nr. 78/2000**³⁰ pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, existând o legătură directă între spălarea banilor și corupție.

Bibliografie:

1. Stroe, Geo *Dreptul penal al afacerilor pe înțelesul tuturor sau cum să conduci afaceri fără să-ți pierzi libertatea sau averea*, Ed. Dacoromână, București, 2004;
2. Voicu, Costică, *Spălarea banilor murdari*, București, Ed. Sylvi, 1999;
3. Oroveanu - Hanțiu, Adi, *Coordonarea internațională a investigațiilor împotriva spălării banilor*, Pandectele Române, Ed. Wolters Kluwer, 2007;
4. Mocuța, Gheorghe, *Considerații asupra proiectului de lege pentru prevenirea și sancționarea folosirii aparatului financiar-bancar în scopul spălării banilor murdari*, Revista Dreptul nr. 11/1998;
5. Antoniu, George, *Noul Cod penal. Codul penal anterior. Studiu comparativ.*, Ed. All Beck, București, 2004;
6. Dariescu, Nadia Cerasela, *Implementarea prevederilor Convenției europene asupra spălării de bani, depistării, sechestrării și confiscării beneficiilor din infracțiuni (încheiată la Strasbourg pe data de 8 noiembrie 1990)*, Pandectele Române – Repertoriu de jurisprudență, doctrină și legislație, Ed. Wolters Kluwer, 2007;
7. Klein, Lilian B., *Bank Secrecy Act: Background, Statute, and Interpretation*, Nova Science Publishers, 2007;
8. Gilmore, William C., *Dirty Money: the Evolution of Money Laundering Countermeasures*, Council of Europe Publishing, 1999;
9. Baker, Raymond, Dawson, Brionne, *Dirty Money and Its Global Effects*, International Policy Report, Center for International Report, USA, 2003;
10. Schott, Paul Allan, *Reference Guide to Anti- Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism*, The World Bank, Washington, 2006;
11. Barry S. Engel, *Asset Protection Planning Guide*, CCH Incorporated Chicago, 2005;
12. Mitsilegas, Valasmis, *Money Laundering Counter-Measures in the European Union*, Kluwer Law International, 2003;
13. Vettori, Barbara, *Tough on Criminal Wealth – Exploring the Practice of Proceeds from Crime Confiscation in UE*, Springer, 2006;
14. Ripolles, Diez, “*Blanqueo de Capitales procedentes del tráfico de drogas. La recepcionación de la legislación internacional en el ordenamiento penal español*”, in Actualidad Penal, No. 32, of September 11, 1994;
15. Cordero, Isidro Blanco, “*El delito de Blanqueo de Capitales*,” Ed. Aranzadi, 1997.

²⁸ Codul penal al României modificat prin Legea 278/2006, O.U.G. 60/2006 și Legea nr. 337/2007.

²⁹ Antoniu, George, *Noul Cod penal. Codul penal anterior. Studiu comparativ.*, Editura All Beck, București, 2004.

³⁰ Legea nr. 78/2000, publicată în M. Of. nr. 219 din 18 mai 2000, a fost modificată ulterior și completată de O.G. nr. 83/2000, O.U.G. nr. 43/2002, Legea nr. 161/2003, Legea nr. 521/2004 și O.U.G. nr. 124/2005.